

Ivan Tomšič.

(Spisal Fr. Ksav. T.)

Dné 18. malega travna t. l. o pozni popoldanski uri se je pomikala dolga vrsta pogrebcev z mestnega trga ljubljanskega proti sv. Krištofu. Vzlic jako neugodnemu vremenu si videl tu različne dostojanstvenike iz mesta in tudi dokaj duhovskih in svetnih gospodov z dežele, posebno iz okolice. Čul si iz mnogih ust: „Škoda, da je tako naglo umrl.“ Spremljali smo k počitku truplo Ivana Tomšiča, kateri je zapustil to dolino solzá dné 17. mal. travna ob pol deveti uri zjutraj, večkrat prejemši sv. zakramente za umirajoče, po dolgoletni mučni bolezni, v bridko žalost svoje družine in nebrojnih znancev in prijateljev. Zapustil je svet vzor učiteljstva slovenskega, iskren mladinoľjub; ostavil nas je „vrtnar“, ki je v svojem „Vrtcu“ gojil najlepše cvetlice, spletal krasne vence ljubi slovenski mladini v dōbi triindvajsetih let in štirih mesecev.

Ivan Tomšič se je rodil v prijazni belokranjski vasi Vinici ob Kolpi na kranjsko-hrvaški meji dné 4. grudna leta 1838., kjer mu je oče Bernard učiteljeval. Prvi pouk je dobil od očeta, ki je bil slovenski pisatelj; ta mu je vcepil najnežnejše čute do prirode, vspodbudil ga k marljivemu delovanju, zakaj že v mladih letih je priobčil Ivan kratke sestavke v „Vedežu“. Oče mu je vzbudil srcé do Boga in do milega slovenskega naroda, katerega ni nikdar ostavil, katerega se je vedno držal zvesto, tudi v viharnih časih.

Dovršivši domačo šolo, prišel je nadarjeni mladenič s pomočjo blagih dobrotnikov v Ljubljano, kjer je marljivo nadaljeval nauke, posvetivši se stanu svojega očeta. L. 1860. je postal učitelj.

Prvo službovanje je nastopil v Trziču. Mladega učitelja je vse ljubilo in spoštovalo, pa delavnost njegova ni ostala neznana tudi predstojnikom. Premestili so ga po osemletnem službovanju na ljubljansko normalko, ki je pozneje postala c. kr. vadnica za nastopne učitelje, in Tomšič je bil vadniški učitelj do svoje smrti.

Na vadnicah so vedno izborni učitelji, ker ti ne poučujejo samo njim izročene mladine, ampak vadijo tudi učiteljske pripravnike v poučevanju; torej je to težavna in zelo važna služba,

kateri pa je bil Tomšič kos. Za vsako uro se je vestno pripravljaval, poučevanje njegovo je bilo vzorno; niti otroci, niti pripravniki se niso dolgočasili pri njegovem pouku, marveč še prehitro je potekla ura. Da bi le znal in mogel vsak učitelj tako poučevati, da bi znal vsak tako vestno obračati čas! Tomšič je bil pravi vrtnar na šolskem polju. Vedno je deloval na to, da si pridobi ljubezen učencev, katero je tudi dosegal z jednatim, kratkočasnim poučevanjem, z mirnim, ljubim obnašanjem.

Šole ni zamudil nikdar, le bolezen, ali kak drug tehten vzrok ga je primoral, da ni šel v šolo.

Leta 1889. je sprejel službo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika za okolico ljubljansko. V svojem nastopnem govoru pri zborovanju učiteljev dné 16. prosinca l. 1889. jih je nagovoril ne kot njihov nadzornik, marveč kot tovariš: „Bodimo odkritosrčni drug proti drugemu, izpolnjujmo vestno svoje dolžnosti, bodimo zložni med seboj, z duhovščino in občino, to nam bode lajšalo težavni stan.“ To so bile zlate besede, besede iz ust moža, kateri se jih

Ivan Tomšič. (Po fotografiji.)